

Jaroslav Seifert: Maminka. Albatros. Praha 2008. Dotisk 8. vydání.

První dopis mamince (str. 16)

Už vím, dám dopis na zrcadlo
či do košíčku na šití,
však žel dosud mě nenapadlo
co psát, jak dopis začítí.

Maminko moje milovaná,
a v zubech konec násadky,
přemýšlím; stránka nenapsaná
čeká a čeká na řádky.

Přeji Ti dnes v den Tvého svátku
- ve slově Tvého velké T -
no vida, už mám druhou řádku
a pokračuji ve větě:

šťěstí - po t se píše ě -
a zdraví - a pak selhává
už nadobro má fantazie,
tak přízemní a kulhavá.

A trhám papír, muchlaje ho
- maminka stojí nad válem
a chystá něco voňavého -
tu v odhodlání zoufalém

přibíhám k ní, tiskne mě k sobě,
očima mlčky ptá se mě.
Pak zamoučňené ruce obě
zvedly mě rychle ze země.

1. Skupinová práce - složení veršů z básně *První dopis mamince*. Žáci dostanou jednotlivé řádky básně rozstříhané v obálce, jejich úkolem je pokusit se složit text dohromady. Vyučující pro usnadnění přečte první a poslední verš, prozradí, že se jedná o báseň dělenou do šesti strof.

Žáci usilují o obsahovou návaznost, snaží se vcítit do autora samotného, zároveň však nesmí opomíjet pravidelnosti větné skladby, interpunkci a gramatickou návaznost vět. Musejí si povšimnou pravidelně se opakujícího rýmového schématu.

Po složení a hlasitém přečtení básně jsou znovu zopakovány pojmy *strofa*, *verš*, *rým*, *rýmové schéma*.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Pavla Nováková, Mgr. Martina Němečková.
Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

J. Seifert - Maminka

2. Interpretace básně - formou rozhovoru učitele s celou třídou. Důraz je kladen na **emocionální vnímání**.

- a) Jak se ti báseň líbila?
- b) Připadala ti jednoduchá a srozumitelná? Proč je tomu tak?
- c) Dokážeš se vcítit do malého chlapce, který píše dopis mamince? Jak mu asi je?
- d) Proč mu to najednou nejde lehce, když ví, co chce mamince říct?
- d) Co bylo prvním textem, který jsi v dětství dobrovolně pro někoho vytvořil?
- e) Pokusil ses někdy v dopise vyznat svoje city?

3. Seznámení se sbírkou *Maminka*. Celá třída si nahlas přečte ještě několik básní ze sbírky J. Seiferta *Maminka*. Například *Večerní píseň* (str. 8), *Maminčina kytice* (str. 11), *Píseň o pruhovaných peřinách* (str. 23), *Všední den* (str. 26), *Cukrářský krám* (str. 43), *Prstýnek po mamince* (str. 70). Z předčítání by měl jasně vyplynout charakter celé sbírky - autor ji píše jako vzpomínku na své rodiče, kteří již nežijí. Životní význam má pro něj především matka, protože mu byla po dlouhá léta nejbližším člověkem, uznává a miluje však i otce.

Dětství strávil šťastně, ale v chudobě, přesto mu nikdy nic nechybělo, citově nestrádal. Sbíрка je vlastně oslavou Seifertovy matky.

Pochopení smyslu sbírky si vyučující u žáků ověří pomocí krátkého závěrečného rozhovoru.

4. Libovolnou báseň sbírky se žáci mohou naučit nazpaměť.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Pavla Nováková, Mgr. Martina Němečková. Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210